

IX Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych

12 października br. odbyło się IX Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych, podczas którego przyjęto stanowisko w sprawie aktualnej sytuacji w rolnictwie.

Krajowa Rada Izb Rolniczych, obserwując zjawiska zachodzące w otoczeniu rolnictwa, zauważa bardzo szybki wzrost kosztów produkcji.

Od dłuższego czasu w szybkim tempie wzrasta cena paliwa i obecnie wynosi około 30% w stosunku do roku ubiegłego. Dopłata do paliwa rolniczego w coraz mniejszym stopniu rekompensuje wzrost kosztów i przewidywany wzrost zwrotu akcyzy o 10 zł na ha nie rekompensuje wzrostu cen.

Od żniw szybko rosną również gwałtowanie ceny nawozów, zwłaszcza podstawowych - azotowych, fosforowych i potasowych. Wzrosty cen szacujemy na 300%. a w niektórych asortymentach nawet do 500%. Wielu rolników może nie być stać zakupić dostatecznej ilości nawozów, co spowoduje niższe plony. Krajowa Rada Izb Rolniczych uważa, że należy wystąpić o zbadanie, czy wzrost cen nawozów jest proporcjonalny do wzrostu kosztów produkcji i surowców i czy braki na rynku nie są spowodowane zwiększonym eksportem. Krajowa Rada wnioskuje do Rządu RP oraz Komisji Europejskiej o podjęcie szybkich działań w celu rekompensaty lub spowodowanie obniżenia cen nawozów i zabezpieczenie nawozów azotowych dla polskich rolników. Brak reakcji władz i instytucji UE może doprowadzić do drastycznego ograniczenia produkcji rolnej, a w konsekwencji spowodować drastyczne podwyżki cen żywności lub nawet jej brak.

Krajowa Rada nadal podtrzymuje stanowisko odnośnie tragicznej sytuacji na rynku trzody chlewnej, dlatego żąda ustanowienia programu rozwoju i pomocy dla gospodarstw produkujących trzodę chlewną. W związku z ASF oraz nieprzewidywalnymi zniżkami cen trzody, rolnicy zwłaszcza z mniejszych gospodarstw, masowo likwidują produkcję w cyklu zamkniętym. Pozostają jedynie rolnicy powiązani umowami z firmami zewnętrznymi, którzy prowadzą tucz nakładczy, co jest zjawiskiem prowadzącym do likwidacji rodzimej hodowli trzody chlewnej w Polsce. Zwracamy się do Pana Ministra o wystąpienie do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta o sprawdzenie cen artykułów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego w stosunku do cen surowca. Cena skupu tuczników wynosi około 4 złotych, a ceny wędlin rosną nieustannie, co powoduje niezadowolenie konsumentów i obwinianie rolników o czerpanie nadmiernych korzyści. Wnosimy do Pana Ministra o zbadanie, czy importerzy mięsa nie stosują cen dumpingowych i z jakich stref są sprowadzane. Domagamy się ochrony gospodarstw rodzinnych poprzez szybką wypłatę rekompensat i ograniczenie wektora ASF w wyniku całkowitej depopulacji dzików poprzez środki biologiczne, chemiczne i gospodarki łowieckiej.

Krajowa Rada Izb Rolniczych negatywnie ocenia dotychczasowe funkcjonowanie aplikacji suszowej, za pomocą której szacowane są straty. Kryteria i parametry przyjęte przez ten system są krzywdzące dla rolników i nie uwzględniają stanu faktycznego. Metodyka przyjęta w aplikacji nie bierze pod uwagę temperatury w łanie w czasie wegetacji roślin. Rozbieżności między stwierdzeniem przez IUNG-PIB a stanem faktycznym sięgają nawet 45%. Musi być opracowany systemu odwoławczy dla tej aplikacji.

W zakresie Europejskiego Zielonego Ładu, zdaniem KRIR, nie do przyjęcia jest brak określenia przez KE parametrów ograniczenia 50% zużycia chemicznych środków ochrony roślin w poszczególnych krajach. KRIR oczekuje zarówno od KE, jak i Rządu RP przedstawienia potencjalnych scenariuszy lub analiz i możliwych skutków, jakie mogą wynikać głównie dla rolnictwa, ale i jego otoczenia oraz dla całej gospodarki, tak na poziomie całej UE, jak i w naszym kraju w sferze ekonomicznej, społecznej wskutek tak ambitnie sformułowanych celów środowiskowych, planowanych do realizacji w relatywnie krótkim okresie czasu, bez konkretnego wskazania choćby szacunkowo kosztów, jakie są niezbędne do zrealizowania tych zadań i potencjalnych źródeł ich finansowania (publicznych – WPR czy krajowych bądź wyłącznie rolników?). Nadal uważamy, że głównym celem rolnictwa europejskiego jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego obywateli Europy oraz ochrony środowiska poprzez prowadzenie zrównoważonego rozwoju.

Krajowa Rada ostrzega Rząd RP, że obecna sytuacja w rolnictwie doprowadzi do ogromnych protestów rolników.

Źródło: KRIR

Uwagi do drugiej wersji projektu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Uwagi Pomorskiej Izby Rolniczej przekazane Krajowej Radzie Izb Rolniczych.

Uwagi do norm DKR

Norma DKR 6 - Zarządzanie orką w celu zmniejszenia ryzyka degradacji i erozji gleby, biorąc pod uwagę nachylenie terenu
Norma DKR 7 - Minimalna pokrywa glebowa w celu uniknięcia niepokrytej gleby w najbardziej newralgicznych okresach

Z uwagi na brak jednoznacznej interpretacji norm DKR 6 i DKR 7 wnioskujemy o możliwość realizacji na gruntach ornych objętych tymi normami ekoschematu 4.3 Międzyplony ozime/Wsiewki śródplonowe.

Norma DKR 8 - Zmianowanie upraw lub inne praktyki mające na celu zachowanie potencjału gleby, w tym dywersyfikacja upraw

Wnioskujemy, aby gospodarstwa o powierzchni do 30 ha gruntów ornych były objęte wymogiem stosowania 2 upraw, natomiast gospodarstwa o powierzchni powyżej 30 ha - 3 upraw. Obowiązkowe 3 uprawy w wielu przypadkach wymuszą na właścicielach małych gospodarstw zasiew roślin, na które nie będą mieli zbytu. Proponujemy, jako alternatywne rozwiązanie pozwalające na zrekompensowanie braku 3 uprawy – zastosowanie przyorania słomy, które przyczyni się do wzbogacenia gleby w składniki pokarmowe.

Norma DKR 9 - Minimalny udział 4% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie wykorzystanych na obszary i obiekty nieprodukcyjne, włączając w to grunty ugorowane

Wnioskujemy, aby z wymogu zostały zwolnione gospodarstwa o powierzchni do 15 ha gruntów ornych.

Wnioskujemy o włączenie do elementów krajobrazu podlegających zachowaniu oczek wodnych o powierzchni do 0,5 ha.

Wnioskujemy o precyzyjne określenie, w jaki sposób norma DKR9 współistnieje z ekoschematem 4.13. Przeznaczenie 10% użytków rolnych w gospodarstwie na obszary nieprodukcyjne.

Niejasny jest zapis: *„W przypadku, jeśli rolnik podejmie w ramach ekoschematów zobowiązanie dotyczące przeznaczenia co najmniej 7% gruntów ornych w gospodarstwie na obszary i obiekty nieprodukcyjne, minimalny udział gruntów w gospodarstwie na obszary i obiekty nieprodukcyjne w ramach normy DKR9 zostaje obniżony o 3%."*

Proponujemy zapis: *„Rolnik, podejmując zobowiązanie 4.13 Przeznaczenie 10% użytków rolnych na obszary nieprodukcyjne automatycznie spełnia wymagania DKR9".*

Uwagi do ekoschematów

Ekoschemat 4.1. Obszary z roślinami miododajnymi

Zgłaszamy postulat o objęcie płatnością upraw miododajnych jednogatunkowych. Miody jednogatunkowe odznaczają się wyższą jakością oraz są bardziej poszukiwane przez konsumentów. Ponadto, w przypadku gospodarstw uprawiających wyłącznie rośliny miododajne, zastosowanie kilku upraw miododajnych jednogatunkowych pozwoliłoby spełnić normę DKR 8.

Ekoschemat 4.2. Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt

Proponujemy, aby obliczać obsadę DJP na hektar uwzględniając również powierzchnię traw na gruntach ornych (przeznaczając płatność tylko do TUZ). Wielu hodowców bydła, mając ograniczoną powierzchnię TUZ, uprawia też trawy na gruntach ornych (które nie są TUZ-em, ale rolnicy prowadzą na nich wypas i wykorzystują jako bazę paszową dla zwierząt).

Ekoschemat 4.4. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia/narzędzie FAST

Wnioskujemy, aby plan nawożenia sporządzony przy pomocy narzędzia FAST spełniał jednocześnie wymogi planu nawożenia azotem. Proponujemy, aby wariant ekoschematu 4.4. z wapnowaniem dotyczył poszczególnych działek raz na 4 lata (rolnik może co roku stosować wapnowanie na innych działkach).

Ekoschemat 4.5. Zróżnicowana struktura upraw

Postulujemy o przesunięcie środków i objęcie wsparciem większej liczby hektarów, z uwagi na przewidywane większe zainteresowanie tym ekoschematem.

Wnosimy o doprecyzowanie, które rośliny mają pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej, a które ujemny.

Ekoschemat 4.6. Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji

Mając na uwadze malejącą liczbę gospodarstw zajmujących się hodowlą i chowem zwierząt, wnioskujemy o przesunięcie części środków z ekoschematu 4.6. na ekoschemat 4.5. (Zróżnicowana struktura upraw). Naszym zdaniem zainteresowanie ekoschematem 4.6. będzie mniejsze niż przewidziano w projekcie.

Wnioskujemy, aby w ramach obowiązku przykrywania obornika w miejscu składowania, nie wymagać stosowania folii i innych tworzyw sztucznych (które są de facto jednorazowe i trudne w utylizacji). Proponujemy pozostawienie możliwości okrycia pryzmy obornikowej słomą.

Ekoschemat 4.7. Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo, tj. w formie aplikacji doglebowej

Wnioskujemy o dodanie ekoschematu uwzględniającego stosowanie bezpośredniej doglebowej aplikacji nawozów mineralnych, zwłaszcza nawozów azotowych. Przyczyniłoby się do ograniczenia strat azotu.

Ekoschemat 4.8. Uproszczone systemy uprawy

Wnioskujemy o objęcie wsparciem co najmniej 3 mln hektarów, z uwagi na przewidywane większe zainteresowanie ekoschematem.

Ekoschemat 4.9. Zagospodarowanie resztek pożniwnych w formie mulczu (matowania)

Naszym zdaniem ekoschemat 4.9. jest nie do realizacji w gospodarstwach produkcyjnych. Zakaz stosowania środków ochrony roślin w okresie do 15 lutego przyczyni się do niekontrolowanego rozrostu chwastów i roślin niepożądanych.

Ekoschemat 4.13. Przeznaczenie 10% użytków rolnych w gospodarstwie na obszary nieprodukcyjne

Wnioskujemy, aby ekoschemat spełniał jednocześnie normę DKR 9 tak, aby rolnik realizujący ekoschemat 4.13 był zobowiązany do wyłączenia 10% gruntów z produkcji i nie musiał dodatkowo wyłączać 4% gruntów na poczet wymogu DKR 9.

Wnioskujemy o włączenie do ekoschematu istniejących zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych o powierzchni do 0,5 ha, które były dotychczas oznaczanie na mapie jako nieużytki. Zmiana zachęciłaby rolników do ich utrzymania, bowiem obecnie takie zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne są często usuwane w celu ułatwienia zabiegów agrotechnicznych.

Ekoschemat 4.16. Rolnictwo ekologiczne

Powierzchnia objęta wsparciem, tj. 512 649 ha nie odzwierciedla dążenia UE do uzyskania poziomu 25% gruntów prowadzonych metodami ekologicznymi (mamy ok. 14 mln hektarów użytków rolnych w systemie ARiMR).

Ekoschemat 4.17. Dobrostan zwierząt

Premia ubojowa – ubój nie jest elementem dobrostanu, rolnik nie ma wpływu na sposób uboju sprzedawanych zwierząt. W związku z tym wnioskujemy o bezwzględne wykreślenie zapisu o premii ubojowej.

Uwagi do planowanych interwencji

Interwencja 5.1. Wsparcie dochodów związane z produkcją do krów

Wnioskujemy o zwiększenie limitu z 50 do 100 sztuk zwierząt w gospodarstwie.

Interwencja 5.2. Wsparcie dochodów związane z produkcją młodego bydła

Wnioskujemy o zwiększenie limitu z 50 do 100 sztuk zwierząt w gospodarstwie.

Interwencja 5.13. Wsparcie dochodów związane z produkcją do roślin strączkowych na ziarno

W kontekście normy DKR 8 (wymóg 3 upraw) wnioskujemy o zwiększenie puli środków i powiększenie areału do 1 mln ha objętych wsparciem. Zmiana pomogłaby również zapewnić bazę paszową dla zwierząt i zwiększyć wartość materii organicznej w glebie.

Interwencja 8.3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach NATURA 2000

Wnioskujemy o poszerzenie interwencji na TUZ poza obszarami NATURA 2000. Malejące pogłowie zwierząt może doprowadzić do porzucania łąk i pastwisk, w kon-

sekwencji przekształcając je w nieużytki. Poszerzenie wsparcia przyczyni się do zachowania TUZ w dobrej kulturze rolnej, co stworzy dogodne warunki bytowania dla wielu cennych gatunków roślin i zwierząt.

Interwencja 9. Płatność do obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW)

Wnioskujemy o podniesienie płatności dla stref I i II (płatność nie była rewaloryzowana od 2005 roku) bądź zmianę poziomów degresywności. Proponujemy:
do 50 ha - 100% płatności,
50-75 ha - 50% płatności,
75-100 ha - 25% płatności.

Interwencja 10.5. Rozwój małych gospodarstw

Wnosimy o doprecyzowanie warunków wsparcia. Czy będzie możliwe ubieganie się o kwotę mniejszą niż maksymalna określona w projekcie (określenie kwoty minimalnej)?

Wnioskujemy, aby w interwencji w zakresie RHD rolnik mógł wytwarzać produkty rolne i nierolne (np. pieczenie chleba), podobnie jak w interwencji 10.6.1. współpraca w ramach łańcucha wartości w gospodarstwie.

Interwencja 11. Premie dla młodych rolników

Osiągnięcie w wyniku realizacji biznesplanu wielkości ekonomicznej powyżej 10% w stosunku do wielkości wyjściowej jest niemożliwe do zrealizowania w oparciu o przejmowaną przez młodego rolnika powierzchnię gospodarstwa. Ponadto możliwość zakupu gruntów dla uzyskania wymaganego wzrostu jest mocno ograniczona zarówno w obrocie prywatnym, jak i z zasobów KOWR.

Interwencja 10.11. Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje)

Wnioskujemy o zmniejszenie wymaganego rocznego dochodu ze sprzedaży z wysokości 120 tys. zł na 10 tys. zł (obecnie jest to 5 tys. zł.), z uwagi na występowanie w kraju dużej liczby małych i średnich gospodarstw.

Uwaga do załącznika 5 projektu – Wymogi interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych i dotyczących zachowania zasobów genetycznych roślin (art. 65)
Interwencje: Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000/Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000

Wnioskujemy o wykreślenie przy użytkowaniu kośnym i kośno-pastwiskowym wymogu „koszenia mozaikowego" i zastąpienie go opcjonalnie wymogiem koszenia od środka działki.

Uwagi ogólne

Wnioskujemy o konsolidację i objęcie podobnych działań jedną interwencją, która pozwalałaby na ubieganie się o różne elementy wsparcia w ramach jednej interwencji zamiast kilku. Proponujemy ujęcie interwencji skierowanych do sektora pszczelarskiego w jedną, oraz analogicznie – przy interwencjach dotyczących sektora owoców i warzyw i interwencji zalesieniowych.

Dożynki Województwa Pomorskiego w Pelplinie

Dożynki Diecezji Pelplińskiej i Dożynki Gminy Nowa Karczma

Pomorska Izba Rolnicza w fotograficznym obiektywie

Posiedzenie Rady Powiatowej Pomorskiej Izby Rolniczej Powiatu Nowodworskiego

Posiedzenie Rady Powiatowej Pomorskiej Izby Rolniczej Powiatu Chojnickiego

Pomorski Piknik Mleczny w Bolesławowie

Pomorski Piknik Wieprzowy w Pelplinie

